

महाराष्ट्र विधानसभा

दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक २८ जुलै, २०२३

(सकाळी ०९.४५ ते १०.४५ वाजेपर्यंत)

लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :-

(गुरुवार, दिनांक २७ जुलै, २०२३ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना क्रमांक १ ते ५)

(१) श्री.अजय चौधरी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील वरळी, नायगाव येथील बीडीडी चाळींच्या पुनर्विकासास परवानगी दिलेली असून पुनर्विकासाचे काम सुरु असणे, तथापी शिवडी येथील सुमारे साडेचार एकर जागेवर असणाऱ्या १२ चाळींच्या पुनर्विकासास अद्याप मान्यता दिलेली नसणे, सदरच्या चाळी या १०० वर्षे जुन्या असून त्या मोडकळीस आलेल्या असल्याने कधीही कोसळण्याची शक्यता निर्माण झालेली असणे, त्यामुळे तेथील रहिवाश्यांमध्ये पसरलेली असुरक्षितता, सदरची बाब ही केंद्र शासनाच्या अखत्यारित येत असून म्हाडाच्या पॅनलवर असणारे वास्तुविशारद मिलींद सांबारे यांनी सुसाध्यता अहवाल (फिजीबल रिपोर्ट) तयार केला असून तो म्हाडाला सादर करण्यात आलेला असणे, म्हाडाने सदरचा अहवाल मुंबई पोर्ट ट्रस्टला सादर केला असून पुढील कार्यवाहीसाठी तो केंद्र सरकारच्या जलवाहतूक मंत्रालयाकडे मंजूरीसाठी प्रलंबित असणे, मागील शासनाने यासंदर्भात जमीन राज्य सरकारकडे हस्तांतरीत करणे आणि त्याचा मोबदला राज्य सरकार देण्यास तयार असल्याचा प्रस्ताव नौवहन विभागाला पाठविण्यात आलेला असणे, उक्त दोन्ही प्रस्ताव केंद्र शासनाकडे मंजूरीसाठी प्रलंबित असून त्यास मंजूरी देणे आवश्यक असतांनाही केंद्र शासनाने उक्त प्रस्ताव प्रलंबित ठेवणे, त्यामुळे शिवडी येथील बीडीडी चाळीतील रहिवाश्यांमध्ये तीव्र नैराश्याचे वातवरण पसरलेले असणे, राज्य शासनाने यामध्ये हस्तक्षेप करून तात्काळ उक्त दोन्ही प्रस्तावास मंजूरी मिळण्यासाठी केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी केलेली असणे, याबाबत शासनाने तातडीने निर्णयात्मक कार्यवाही करून रहिवाश्यांना दिलासा देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्री.सुनील राणे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"गिरणी कामगारांच्या पात्र, अपात्रतेबाबत तसेच अनेक गिरणी कामगारांना वेळेत घर मिळत नसलेबाबत वा त्यांच्या वारसांना घर देण्याबाबत वेळोवेळी प्रश्न निर्माण होत असणे,

मुंबईमध्ये असलेल्या एन.टी.सी. गिरण्यांच्या जमिनीवर असलेल्या चाळींचा पुनर्विकास तसेच १/३ मिलची जागा म्हाडाकडे वर्ग करणेबाबत कार्यवाही करण्यास विलंब होणे, अनेक गिरण्यांच्या जमिनींचा ताबा म्हाडाकडे दिलेला नसणे, महानगरपालिका १/३ चे वर्गीकरण करून उपलब्ध असलेल्या जागांचे एकत्रीकरण करून India United Mill No. २/३ मध्ये म्युझियम उभारत असताना अंदाजे ४४,००० चौ.मि. च्या जागेवर (हेरिटेज च्या माध्यमातून) आणि उरलेली अंदाजे २०,००० ते २२,००० चौ.मि. जमीन म्हाडाला देऊन तिथे कामगारांना घरे देण्याबाबत (अंदाजे गिरण्यांची जमीन (India United Mill No. २/३) १५ एकर) होणाऱ्या कार्यवाहीस विलंब होणे, बॉम्बे ड्राईंग, स्निंग आणि श्रीनिवास मिल येथील घरांचे गतिमानतेने चावी वाटप सुरू झालेले असणे, स्टॅप ड्युटी म्हाडा कार्यालयातच भरणे, कामगाराने उशीरा भरलेल्या रकमेवरचे व्याज माफ करणे, घराचा ताबा मिळाल्यानंतरच देखभाल व दुरुस्तीचा खर्च आकारण्याबाबत मा. मुख्यमंत्री यांनी आणलेली पारदर्शकता तसेच नवीन सुधारणा व निर्णय यामुळे कामगारांना दिलासा मिळणे, मा.मुख्यमंत्री यांच्याकडून संनियंत्रण समितीच्या माध्यमातून मुंबईमध्येच गिरण्यांच्या उपलब्ध असलेल्या जमिनीवर शक्य होईल तेवढी घरे गतीने बांधकाम सुरू करण्याबाबत निर्देश देणे, मुंबईबाहेर म्हणजेच ठाणे, पनवेल, कल्याण, येथील तयार असलेल्या घरांबाबत वितरण व्यवस्था, पात्रता निश्चित करणे, प्रत्यक्ष ताबा व चावी वाटप करणे तसेच प्रतिक्षा यादीमध्येसुद्धा मर्यादित वेळेत निर्णय घेणे अपेक्षित असणे, काही तयार असलेली घरे India Bulls कडून एमएमआरडीए ला हस्तांतरीत करून कोन-पनवेल प्रमाणे साधारण २५०० उपलब्ध घरे गिरणी कामगारांना वितरीत करण्याची कारवाई प्रलंबित असणे, प्रलंबित असलेली रांजगोळी, कोल्हे (पनवेल) रायचूर येथील २५२१ घरांची सोडत प्रलंबित असणे, अनेक गिरणी कामगार वास्तव्याला पश्चिम महाराष्ट्रात असल्यामुळे तसेच वयोवृद्ध असल्यामुळे मुंबई येथे येणे शक्य नसणे, त्यामुळे सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर व इतर ठिकाणी त्यांना घरे मिळण्याची होत असलेली मागणी, म्हाडा विभाग, कामगार आयुक्तालय व महानगरपालिकांमध्ये समन्वय करून विशिष्ट कालावधीमध्ये योजना कार्यान्वित करून घरांच्या बाबतीत कामगारांना दिलासा मिळेल व गतिमानतेने अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असलेल्या विषयाला न्याय देण्याची आवश्यकता, सुमारे १,७४,००० गिरणी कामगारांची पात्रता निश्चित करणेबाबत एक मोठी मोहीम शासनामार्फत राबविण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(३) श्री. जयंत पाटील, डॉ. जितेंद्र आक्काड, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक १ मार्च, २०१८ च्या शासन निर्णयातील परि क्र.२ मध्ये नमूद "पदोन्नतीसाठीची (कक्ष अधिकारी) विभागीय परिक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळण्याकरीता कर्मचार्यांने त्या पदावर (सहायक कक्ष अधिकारी) किमान १५ वर्ष सेवा पूर्ण करणे अनिवार्य राहिल" ही महत्वाची अट दिनांक ११ ऑगस्ट, २०२२ च्या शुद्धीपत्रकान्वये वगळून त्याऐवजी पदोन्नतीसाठीची (कक्ष अधिकारी) विभागीय परिक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून

सूट मिळण्याकरीता कर्मचाऱ्याने शासन सेवेत १५ वर्ष सेवा पुर्ण करणे ही अट समाविष्ट करणे, यामुळे, कक्ष अधिकारी पदावर काम करण्याकरीता सहायक कक्ष अधिकारी या पदावरील किमान / अनिवार्य सेवा करण्याची तरतूद नष्ट होणे, त्यामुळे कक्ष अधिकारी यासारख्या मंत्रालयातील अत्यंत महत्वाच्या पदावर काम करण्याकरीता कार्यक्षम तसेच सदर पदाच्या कर्तव्य व जबाबदाऱ्यांना न्याय देण्याकरीता पुरेसे सक्षम आणि पात्र उमेदवाराची पडताळणी करणे हा पदोन्नतीपूर्वीच्या आवश्यक असणारी विभागीय परिक्षा व निम्न पदाची सेवाप्रवेशोत्तर परिक्षा पास न होणाऱ्या निम्नस्तरावरील शिपाई, लिपीक, सहायक कक्ष अधिकारी पदावरील कर्मचारी यांना केवळ शासन सेवेत १५ वर्षांचा अनुभव असल्यामुळे सदर पदावर पदोन्नतीच्या सेवाज्येष्ठता यादीमध्ये त्यांचे नाव समाविष्ट करणे ही बाब न्यायोचित नसणे, याउलट सरळसेवेने सहायक कक्ष अधिकारी पदावर नियुक्त होवून सदर पदावर ५ वर्ष निरंतर सेवा करून ४ वर्षांत ३ संधीत सदर पदाची सेवाप्रवेशोत्तर परिक्षा तसेच कक्ष अधिकारी पदासाठीची विभागीय परिक्षा विहित वेळेत/संधीत उतीर्ण झाल्याशिवाय त्यांचा कक्ष अधिकारी पदोन्नतीसाठीच्या सेवाज्येष्ठता यादीमध्ये त्यांचे नाव समाविष्ट न होणे तसेच सूट मिळालेल्या सहायक कक्ष अधिकाऱ्यांमुळे सरळसेवेतील सहायक कक्ष अधिकारी यांना पदोन्नती मिळण्यास विलंब होणे, एकुणच पुढील पदोन्नतीच्या संधी कमी होणे इ. बाबी अन्यायकारक असणे, याअनुषंगाने सामान्य प्रशासन विभागाचे दिनांक ११ ऑगस्ट, २०२२ चे शुध्दीपत्रक रद्द करण्यात येवून यापूर्वीचा दिनांक १ मार्च, २०१८ चा शासन निर्णय लागू करावा याअनुषंगाने दिनांक १० नोव्हेंबर, २०२२ रोजी शासनास सादर केलेल्या निवेदनावर शासनाने केलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(४) श्री. राजेश पाडवी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे पर्यटन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नंदुरबार जिल्हा हा आदिवासी बहुल असून स्वातंत्र्य लढ्यात ब्रिटिशांविरुद्ध लढा देत बलिदान दिल्याचा नंदुरबार जिल्ह्याचा क्रांतिकारी इतिहास असणे, मुख्य नंदुरबार जिल्ह्यातील तळोदा तालुक्यात गुलाम महाराज व रामदास महाराज यांनी ब्रिटिश राजवटीविरुद्ध लढा देत ब्रिटिशांचा विरुद्ध अनेक लढायांचे नेतृत्व करणाऱ्या आदिवासी क्रांतिकाराकांचा जाज्वल्य इतिहास उपलब्ध असणे, तळोदा तालुक्यातील रावळापाणी येथे सन १९४३ मध्ये आदिवासी स्वातंत्र्यसैनिकांवर ब्रिटिश राजवटीने बेछुट गोळीबार करत महाभयंकर "रावळापाणी हत्याकांड" घडवलेले असणे, जालियनवाला बाग हत्याकांडाप्रमाणे ब्रिटिश सैन्याने रावळापाणी गावावर हल्ला केलेला असणे, त्यामध्ये शेकडो निष्पाप आदिवासी मारले गेलेले असणे, हे हत्याकांड ब्रिटिशांच्या दडपशाहीचे क्रूर कृत्य असणे, या घटनेचा आजही सरकारी संकेतस्थळावर पुरावा प्रसिद्ध असणे, गुलाम महाराज, रामदास महाराज व रावळापाणी हत्याकांड स्वातंत्र्यलढ्याच्या इतिहासातील महत्वाचे भाग असणे, नंदुरबार जिल्ह्यातील आदिवासींना त्यांचा अभिमान असणे, नंदुरबार जिल्ह्याला आदिवासी वीरांचा स्वातंत्र्याच्या लढ्यातील धैर्याचा व त्यागाचा इतिहास प्राप्त असणे, मात्र रावळापाणी आदिवासी गावात आजही मूलभूत सुविधांचा अभाव असणे, आदिवासी पर्यटनाचा एक

भाग म्हणून गुलाम महाराजांच्या स्मारकाला चालना दिल्यास परिसरातील आजूबाजूचा मोठा भाग विकसित होणार असणे, यासंदर्भात गुलाम महाराज यांच्या "आप की जय" परिवारातील सदस्यांची अनेक वर्षांपासूनची मागणी असणे, गुलाब महाराज, रामदास महाराज व रावळापाणी हत्याकांडाचा समावेश आदिवासी वीरांच्या यादीत तसेच अभ्यासक्रमात समाविष्ट करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) श्री.अमित झनक, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उद्योग मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"वाशिम जिल्हा केंद्र सरकारने अकांक्षित जिल्हा म्हणून जाहीर केला असतानाही येथील रिसोड तालुक्यात औद्योगिक क्षेत्र नसणे, त्यामुळे हा तालुका शेतीवर अवलंबून असणे, शेती हंगाम संपताच रोजगार निर्मिती ठप्प पडत असणे, औद्योगिक क्षेत्र नसल्याने मोठ्या प्रमाणात बेराजेगारी असणे, रोजगार निर्मिती होत नसणे, येथील उच्च शिक्षित व कुशल-अकुशल व्यक्ती नाईलाजाने रोजगारासाठी शहराकडे धाव घेत असणे, वास्तवात प्रत्येक तालुक्यात औद्योगिक वसाहत असावी असे शासनाचे २००९ पासून धोरण असणे, या तालुक्यातील ४० गावे अनेक वर्षांपासून रोजगारापासून वंचित असणे, त्यामुळे शासनाने येथे औद्योगिक क्षेत्र जाहीर करावे व येथे उद्योग उभारून येथे रोजगार निर्मिती करावी अशी येथील जनतेची आग्रहाची मागणी असणे परंतु या मागणीवरील कारवाईस शासनाकडून होत असलेला विलंब परिणामी येथील पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना त्यामुळे शासनाने याबाबत करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(६) प्रा.डॉ.अशोक उईके, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे आदिवासी विकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"उच्च शिक्षणात प्रामुख्याने इंग्रजीचा वापर जास्त होत असणे, अनुसूचित जमातीचे विद्यार्थी उच्च शिक्षणात मागे पडत असणे, उच्च शिक्षणाच्या बदललेल्या वातावरणात त्यांना जुळवून घेणे कठीण होत असणे, जागतिकीकरणाच्या सध्याच्या वातावरणात इंग्रजीचे महत्व वाढत असणे, अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांचा कल इंग्रजी माध्यमाकडे थोड्या प्रमाणात वाढत असणे, तरीही शहरांतील इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित शाळेत शिक्षण घेणे त्यांच्या आर्थिक कुवतीपलीकडे असणे, यासाठी अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना इंग्रजी माध्यमातून शिक्षण घेण्याच्या संधी मोठ्या प्रमाणात उपलब्ध करून देणे, विद्यार्थ्यांना इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये शिक्षण देण्याची योजना शासनाच्या दिनांक २८ ऑगस्ट, २००९ रोजीच्या निर्णयान्वये सन २०१०-२०११ पासून सुरु करण्यात येत असणे, सदर अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित शाळांमध्ये शिक्षण देणे, या योजनेतर्गत नामांकित शाळांच्या निवडीची सुधारित कार्यवाही करण्याबाबत शासनाने दिनांक १८ मे, २०१८ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करणे, महर्षी पब्लीक स्कूल, अमरावती येथे प्रकल्प अधिकारी, पांढरकवडा यांनी भेट दिली असणे, सदर भेटी दरम्यान या शाळेच्या

दोन इमारती असणे, त्यापैकी एक इमारत सोयीसुविधांनी परिपूर्ण असणे सदर शाळेमध्ये नामांकित योजनेतर्गत ८६६ विद्यार्थी शिक्षण घेत असणे, परंतु इमारतीमध्ये आदिवासी विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जात नसणे, आदिवासी विद्यार्थ्यांकरीता स्वतंत्र जुनी इमारत असणे, सदर इमारतीची रंगरंगोटी केली जात नसणे, इमारतीमध्ये सोयीसुविधा नसणे, इतर विद्यार्थ्यांपेक्षा वेगळे शिक्षण दिले जात असणे, स्नानगृहे व स्वच्छता गृहे स्वच्छ केली जात नसणे, अधीक्षक व इतर शिक्षक विद्यार्थ्यांना मारहाण करणे, जेवणामध्ये शिळे अन्न व नास्त्यामध्ये दूध, फळे दिले जात नसणे, शैक्षणिक साहित्य व स्टेशनरी विद्यार्थ्यांना देण्यात येत नसणे, संगणक प्रयोगशाळेत पूर्णवेळ प्रशिक्षित संगणक तज्ञ/प्रशिक्षक नसणे त्याचप्रमाणे क्रीडा प्रशिक्षक, संगीत शिक्षक व कला शिक्षकांचे दस्तऐवज नसणे, शाळेची इमारत महानगरपालिकेच्या क्षेत्रामध्ये येत असूनदेखील शाळेचा सातबारा उपलब्ध करून दिलेला नसणे, शाळेमध्ये विद्यार्थ्यांना व पालकांच्या तक्रार निवारणासाठी तक्रार निवारण व्यवस्था नसणे, विद्यार्थ्यांच्या सांगण्यावरून संस्थाचालक पालकांना राहणे / भेटणे यासाठी मनाई करीत असणे, शासन निर्णयानुसार अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांसाठी स्वतंत्र तुकडी न करता इतर विद्यार्थ्यांसोबत शिक्षण देत असणे, महर्षी पब्लीक स्कूल, अमरावती येथे अनागोंदी कारभाराबाबत प्रकल्प अधिकारी, पांढरकवडा तसेच अपर आयुक्त आदिवासी विकास, अमरावती यांना दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२२ रोजी कारणे दाखवा नोटीस देण्यात आलेली असणे, सदर नोटीसीविरुद्ध शाळेने मा. उच्च न्यायालय, नागपूर खंडपीठ यांच्याकडे याचिका दाखल करणे, सदर याचिकेला अपर आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग, अमरावती तसेच प्रकल्प अधिकारी, पांढरकवडा यांनी सदर शाळेविरुद्ध कोणत्याही प्रकारची कारवाई केल्याने शाळेसाठी स्थगिती मिळणे, दिनांक २७ सप्टेंबर, २०२२ ते माहे जुलै, २०२३ पर्यंत मा. उच्च न्यायालयाच्या पुढे शासनाची प्रभावीपणे भूमिका न मांडणे, त्यामुळे त्यांच्याकडून महर्षी पब्लीक स्कूल, अमरावती शाळेत होत असलेली अप्रत्यक्ष मदत, यामुळे इयत्ता पाचवी ते बारावीपर्यंत १२५ आदिवासी विद्यार्थ्यांना शाळा बदलून देण्याबाबत सन २०२२ पासून पालक मागणी करणे, परंतु अद्यापपर्यंत शाळा बदलून न मिळाले, याबाबत पालक व विद्यार्थी यांनी दिनांक १३ जुलै, २०२३ पासून पांढरकवडा प्रकल्प कार्यालयासमोर बेमुदत उपोषण करणे, सदरहू घटनेबाबत विद्यार्थ्यांमध्ये व पालकांमध्ये पसरलेला असंतोष, विद्यार्थ्यांच्या व पालकांच्या हिताच्यादृष्टीने योग्य निर्णय घेऊन त्यांना शाळा बदलून देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) श्रीमती माधुरी मिसाळ, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"विद्येचे माहेरघर असलेल्या पुणे शहरांमध्ये महापालिका शाळांवर कोट्यावधी रुपयांचा खर्च केला जात असणे, दुसरीकडे विद्यार्थ्यांना शिकविण्यासाठी पुरेसे शिक्षक उपलब्ध नसणे, शैक्षणिक गुणवत्तेचा व विद्यार्थ्यांच्या भविष्याचा प्रश्न निर्माण होणे, विद्यार्थी नियमितपणे शाळेत येणे पण त्यांना शिकवायला शिक्षकच नसणे, ही दुरावस्था एखाद्या खेड्यातील अथवा

दुर्गम भागातील नसून विद्येचे माहेरघर समजणाऱ्या पुणे शहराची असणे, महापालिकेच्या शाळांमधील एकूण ७२७ शिक्षकांच्या जागा रिक्त असणे, अंतर जिल्हा बदलीतून २१९ शिक्षकांना मान्यता देण्यात येणे, परंतु शिक्षण विभागाने सदरचा प्रस्ताव अडवून ठेवल्याचा धक्कादायक प्रकार समोर येणे, अतिरिक्त महापालिका आयुक्त यांनी शिक्षण विभागाच्या अधिकाऱ्यांची झाडाझडती घेणे, शिक्षकांची नियुक्ती न केल्याचा आदेश त्वरित काढा अन्यथा कारवाई करण्याचा इशारा अतिरिक्त महापालिका आयुक्तांनी देण्यात येणे, मराठी, उर्दू, कन्नड, इंग्रजी माध्यमाच्या एकूण २८४ शाळा असणे, त्यामध्ये अंदाजे ९३ हजार विद्यार्थी शिक्षण घेत असणे, बिबवेवाडी गावातील सरसेनापती हैबतराव शिळीमकर माध्यमिक शाळा येथील विविध समस्यांबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी महापालिका आयुक्त यांना दिनांक १९ एप्रिल, २०२३ रोजी निवेदन देण्यात येणे, यामध्ये शाळेतील शौचालय, पाणी, विद्युतची साधने, अस्वच्छता, सी.सी.टीव्ही, सुरक्षा रक्षकांचा अभाव, शिक्षक नसणे, शाळेमध्ये विद्यार्थ्यांकरीता क्रिडांगण असणे, परंतु सदर क्रिडांगण हे खाजगी संस्थेला दिल्यामुळे शाळेतील विद्यार्थ्यांना हे क्रिडांगण उपलब्ध न होणे, सदर निवेदनमध्ये कारवाई करण्याबाबतच्या सूचना देण्यात येणे, यासंदर्भात महापालिका आयुक्त यांनी दिनांक २५ एप्रिल, २०२३ रोजी शिक्षणाधिकारी, शिक्षण मंडळ यांच्यासमवेत महापालिकेमध्ये बैठक घेण्यात येणे, महापालिका आयुक्त यांनी याबाबत कार्यवाही करण्याच्या सूचना देऊनही माहे जून पर्यंत याबाबत कोणतीही कार्यवाही करण्यात न येणे, इयत्ता ८ वी ते १० वी च्या विद्यार्थ्यांना शिकविण्याठी शिक्षक उपलब्ध नसणे, यासाठी शिक्षण मंडळाने शिक्षक उपलब्ध होण्याबाबत एका संस्थेची निवड करण्यात येणे, या संस्थेच्या माध्यमातून संबंधित शाळांना शिक्षक उपलब्ध होणे, परंतु सदर शिक्षक हे शाळेमध्ये नियमित न जाणे, परिणामी विद्यार्थ्यांचे नुकसान होणे, अशीच परिस्थिती पुणे शहरातील विविध शाळांमध्ये असणे कै. वस्ताद हरिभाऊ पोकळे शाळेमध्ये शिक्षकांअभावी विद्यार्थ्यांचे होत असलेले नुकसान, याबाबत स्थानिक माजी नगरसेवक व संतप्त नागरिकांनी महापालिका आयुक्त यांच्याकडे शिक्षक नियुक्तीची मागणी करण्यात येणे, परंतु शिक्षण मंडळ शिक्षकांची नियुक्ती करीत नसेल तर स्वखर्चाने शिक्षक नियुक्त करू असा इशारा देण्यात येणे, एकीकडे कोट्यावधी रुपये महापालिकेच्या विविध योजनांकरीता खर्च करीत असतांना पुणे शहरातील महापालिकेच्या शाळांची होत असलेली दुरावस्था, परिणामी विद्यार्थ्यांचे होत असलेले नुकसान, शाळांच्या दुरावस्थेला जाबाबदार असलेल्या तत्कालीन शिक्षणाधिकारी यांनी यावर कोणती उपाययोजना न करणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री : संदिप विद्यापीठ, नाशिक यांचे सन २०१७-२०१८ ते सन २०२१-२०२२ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) आदिवासी विकास मंत्री : शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळ मर्यादित, नाशिक यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा एकवीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री : महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा बावीसावा वार्षिक अहवाल तसेच त्यांच्या दुय्यम कंपन्यांचे एकत्रित वार्षिक अहवाल तसेच दुय्यम कंपन्यांचे वित्तीय वर्ष व सन २०१८ पर्यंतचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) रोजगार हमी योजना मंत्री : महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना - महाराष्ट्र व राज्य रोजगार हमी योजना यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (५) उद्योग मंत्री : महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांचे सन २०२१-२०२२, सन २०२२-२०२३ व सन २०२३-२०२४ चे मूळ अर्थसंकल्प व कामाचे कार्यक्रमविषयक पत्रक तसेच सन २०२०-२०२१, सन २०२१-२०२२ व सन २०२२-२०२३ या वर्षांचे सुधारीत अंदाजपत्रक सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना — (असल्यास) (म.वि.स. नियम ९७ अन्वये)

चार : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

- (१) श्री.सुनिल राऊत, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबई उपनगरातील विक्रोळी (पूर्व) कन्न्मवार नगर येथील क्रांतीवीर महात्मा ज्योतिबा फुले रुग्णालयाच्या इमारतीचा पुर्नविकासाचा प्रस्ताव म्हाडा प्राधिकरणांकडून

ना-हरकत प्रमाणपत्र न मिळाल्यामुळे अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असणे, विक्रोळी (पूर्व) कन्नमवार नगर व टागोरनगर हा म्हाडा लेआऊट असून कामगार वसाहतीत हे रुग्णालय असणे, घाटकोपर ते मुलुंड पर्यंतच्या परिसरातील किंबहुना पुर्व द्रुतगती महामार्गालगत असलेले महापालिकेचे एकमेव रुग्णालय असणे, या रुग्णालयाचा लाभ विक्रोळी, कन्नमवार, टागोरनगर, कांजूर, भांडूप, सुर्यनगर या परिसरातील रुग्णांना तसेच पुर्व द्रुतगती महामार्गावरील अपघातग्रस्तांना या रुग्णालयात उपचाराअभावी फारच गैरसोय होत असणे, रुग्णालयाचा पुनर्विकास तातडीने व्हावा याकरिता स्थानिक लोकप्रतिनिधिनी सातत्याने म्हाडा व महापालिकेच्या संबंधित विभागाशी बैठका घेऊनही कोणतीच कार्यवाही न होणे, स्थानिक नागरिकांनी दिनांक १५ सप्टेंबर, २०२२ रोजी केलेले आंदोलन, सदर आंदोलनाची दखल घेऊन मा.मुख्यमंत्री महोद्यांनी म्हाडा प्राधिकरणाकडून कोणत्याही प्रकारचे शुल्क किंबहुना मोबदला न घेता तात्काळ "ना-हरकत प्रमाणपत्र" देण्यात येईल तसेच पुनर्विकासाचे काम तातडीने पूर्ण करण्यात येईल व पुनर्विकासादरम्यान सदरचे रुग्णालय याच परिसरातील बंद अवस्थेत असलेल्या सुश्रुषा रुग्णालयात स्थलांतरित करण्यात येईल असे आश्वासन देऊनही अद्याप म्हाडा प्राधिकरणाकडून कोणतीच कार्यवाही झालेली नसणे, परिणामी रुग्णालयाअभावी रुग्णांची होणारी गैरसोय आणि क्रांतीवीर महात्मा ज्योतिबा फुले रुग्णालयाचे बंद अवस्थेत असलेल्या सुश्रुषा रुग्णालय स्थलांतर झाले नसल्याने प्रचंड गैरसोय होत असल्याने स्थानिक नागरिकांमध्ये तीव्र नाराजी पसरलेली असणे, याकडे शासनाचे जाणीवपूर्वक होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून रुग्णालयाचा पुनर्विकास करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्री.प्रकाश आवाडे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"तालुका इचलकरंजी (जि.कोल्हापूर) येथील इचलकरंजी महानगरपालिकेअंतर्गत शाळांची दुरुस्ती, मैदान विकसित करणे इ. कामे फक्त कागदोपत्री मंजूर केल्याचे दाखवून सुमारे पावणे आठ लाखांची देयके अदा केली असल्याची बाब नुकतीच निदर्शनास येणे, महानगरपालिकेच्या महात्मा गांधी विद्यालय शाळा क्र. १८ मध्ये शाळेच्या वर्ग खोल्यांमध्ये असलेली गळती काढण्यासाठी इमारतीच्या स्लॅबवर कोबा करण्याचे काम दिनांक २५ मे, २०२२ रोजी दिले असल्याचे तसेच, शाळा क्र. ५, २७ व ३२ या एकत्रित बांधणाऱ्या शाळांसाठी क्रीडांगण विकसित करण्याचे काम दिनांक २१ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी ठेकेदार श्री.शैलेंद्र पवार यांना देण्यात आल्याचे निदर्शनास येणे, काम केल्यापासून ९० दिवसांच्या कालावधीत मक्तेदारांनी कोणतीही कामे न करता तसेच करारपत्र व कामाचा आदेश, नमुना क्र. ६४, देयक प्रमाणक इ. बनावट कागदपत्रे तयार करून त्यावर संबंधित अधिकाऱ्यांच्या बनावट सद्द्या करून व इमारतीचे काम पूर्ण केल्याचे भासवून एकूण रुपये १८,०५,५४६/- रुपयांचा धनादेश

प्राप्त केल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुख्य लेखापालाच्या ताब्यातून धनादेश बाहेर चोरीला गेले असल्याचे आढळून येणे, मक्तेदार आणि अधिकारी यांच्या संगनमताने ही बाब घडल्याचे निदर्शनास येणे, ४ वर्षांपूर्वी १०० शुध्द पेयजल प्रकल्प महानगरपालिकेने मंजुर केले असतानाही ते काम अद्यापही पूर्ण न होणे, महानगरपालिकेला जनतेकडून कराच्या माध्यमातून मिळणाऱ्या उत्पन्नातून मक्तेदार व अधिकारी अशारितीने संगनमताने गैरव्यवहार करीत असल्याने स्थानिक जनतेमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी महानगरपालिकेच्या आयुक्तांची समक्ष भेट घेवून या गैरव्यवहाराची चौकशी करण्याची मागणी केल्यानंतर महानगरपालिकेच्या उपायुक्तांच्या अध्यक्षतेखाली चौकशी समिती नेमण्यात येणे, सदरहू समितीचा अहवाल अद्याप प्रलंबित असणे, या गैरव्यवहारात माजी नगरसेवक यांना मोका अंतर्गत अटक होणे, अशा मुख्य आरोपीच्या नियंत्रणाखाली मक्तेदारांकडून मागील १० वर्षांपासून इंचलकरंजी महानगरपालिकेत गैरव्यवहार होत असल्याचे निदर्शनास येणे, या प्रकरणाची तातडीने चौकशी करून चौकशी समितीचा अहवाल लवकरात लवकर सादर होण्याची व तद्अनुषंगाने संबंधित दोषींवर कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(३) श्री.सुनिल प्रभू, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबई, मालाड (पूर्व) दिंडोशी विधानसभा क्षेत्रातील कुरार गावामध्ये मागील सहा महिन्यांपासून वारंवार लागलेल्या आगीच्या घटनेमध्ये येथील रस्ते अरुंद असल्यामुळे अग्निशमन वाहने घटनास्थळी पोहोचण्यास विलंब होत असल्याने कुरार गावांमधील नियोजित रस्ते रुंदीकरण करून वाहतुकीसाठी खुले करणे ही तातडीची गरज असून संस्कार कॉलेजपासून जी.जी. मालकरी मार्गापर्यंत नियोजित रस्ता त्यामधील बाधित झोपड्यांना पर्यायी घरे देऊन खुले करणे, याबाबत यापूर्वी महापालिकेकडे प्रस्ताव देऊन व पाठपुरावा करण्याचा अनेकवेळा प्रयत्न करणे, परंतु, रस्ते रुंदीकरणाच्या विकासकामाबाबत कोणतीही कार्यवाही झालेली नसणे, या रस्त्यावरील बाधित झालेल्या ४०० घरांना कुरार गावामध्ये एस.आर.ए. प्रकल्पांतर्गत उपलब्ध झालेल्या पी.ए.पी. मध्ये स्थलांतर करून सदरहू रस्ता वाहतुकीसाठी खुला करणेबाबत अद्यापही शासनातर्फे कोणतीच कार्यवाही झालेली नसणे, यामुळे या भागातील सातत्याने होत असलेली वाहतुक कोंडी दूर करण्यासाठी सदरहू महत्वाच्या रस्त्याचे रुंदीकरण करून वाहतुकीस खुला करण्यासाठी शासनाने तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता तसेच याकडे झालेले शासनाचे अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी कुरारगांव परिसरातील जनतेत निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(४) श्री.हरीभाऊ बागडे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"छत्रपती संभाजी नगर जिल्ह्यातील फुलंब्री गाव व आसपासच्या गावातील हिंदू मुलींवर पाळत ठेवून काही समाजकंटक व्यक्ती हे शाळा, कॉलेज मध्ये जात-येत असणाऱ्या मुलींशी संपर्क करून फोनवर संभाषण सुरू करित असल्याचे माहे जुलै, २०२३ च्या पहिल्या आठवड्यात आढळून येणे, संभाषण करून, व्हिडीओ कॉल करून, मुलींचे व्हिडीओ व फोटो डाऊनलोड करून ठेवत असल्याचेही निदर्शनास येणे, या मुलींना लग्नाची मागणी करण्यात येणे, जर मुली तयार झाल्या नाहीत तर व्हिडीओमध्ये संभाषण व सेव्ह केलेले फोटो वरून या मुलींना ब्लॉकमेल केले जाणे, तसेच समाजामध्ये या मुलीची बदनामी करित असणे, त्यानंतर जबरदस्ती करून पळून जाण्यास व जबरदस्तीने धर्मांतरण करण्यासही भाग पाडत असणे, त्यामुळे फुलंब्री गाव व आसपासच्या पालकांमध्ये व नागरिकांमध्ये पसरलेले दहशतीचे वातावरण, या गंभीर प्रकरणी शासनाने तातडीने चौकशी करून अशा समाजकंटक व्यक्तींविरुद्ध तात्काळ गुन्हे दाखल करून कारवाई करण्याची नागरिकांकडून होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) श्री.प्रशांत बंब, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मीरा-भाईंदर शहरातील गुंड प्रवृत्तीचे शामसुंदर राधेशाम अग्रवाल रा.भाईंदर यांचे विरुद्ध मीरा- भाईंदर, ठाणे शहर, जुहू अंधेरी (पश्चिम) व राज्यातील इतरही काही पोलीस स्थानकांत मकोका/ मोक्का अंतर्गत गुन्हे दाखल असणे, मकोका असूनही अद्याप अटक न होणे, श्यामसुंदर अग्रवाल यांचे वर इतरही किमान ३० गुन्हे दाखल असणे, श्यामसुंदरच्या कार्यालयात सीआयडीच्या धाडी पडणे, सीआयडीच्या धाडीत अब्जो रुपयांच्या बेनामी संपत्तीची कागदपत्रे मिळणे, शेतकऱ्यांच्या जमिनी हडप करणे, शेतकऱ्यांच्या जमिनीची खोटी कागदपत्रे बनवणे, खोट्या सहा करणे, दाखल झालेल्या गुन्ह्यात त्यांचे संबंध छोटा शकीलशी असल्याबाबतचे आरोप असणे, खोटी सरकारी कागदपत्रे बनवून शासनाचे अब्जो रुपयांचे महसूल बुडविणे, गुंड प्रवृत्तीच्या गुन्हेगारांविरुद्ध स्थानिक पोलिसांनी केलेले निष्काळजीपणा, श्यामसुंदर अग्रवाल यास त्वरित अटक करून शासनाच्या अब्जो रुपयांची वसुली करण्याची आवश्यकता, भूमिपुत्र शेतकऱ्यांच्या झालेल्या फसवणुकीमुळे जीवनातून उध्वस्त होत असलेल्या सदर प्रकरणाची चौकशी करण्यासाठी एसआयटीची नेमणूक करण्याची होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) श्री.प्रकाश आबिटकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"कोल्हापूर जिल्ह्यातील आंतरराज्य प्रकल्प असलेल्या दुधगंगा (काळम्मावाडी) प्रकल्पाच्या डावा कालवा कि.मी. ३२ ते ७६ मधील मातीकाम व बांधकाम करण्याच्या कामामध्ये ठेकेदारास अदा केलेल्या देयकामध्ये आर्थिक अनियमितता निदर्शनास येणे, सदरील प्रकरणी अनियमितता व ठेकेदारास अतिप्रदान केलेल्या देयकांची स्वतंत्र चौकशी समिती नेमून चौकशी करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी तत्कालीन जलसंपदा मंत्री यांचेकडे दिनांक ३ डिसेंबर, २०२० रोजी लेखी निवेदन देऊन केलेली असणे, त्या अनुषंगाने मंत्री महोदय यांनी "चौकशी समिती नेमून अहवाल सादर करण्याचे निर्देश" अधीक्षक अभियंता गुण नियंत्रण दक्षता पथक, पुणे यांना देणे, परंतु गेल्या २ ते ३ वर्षांपासून याबाबत कोणतीही कार्यवाही गुण नियंत्रण मंडळाकडून करण्यात न येणे, याबाबत कोणता अभिप्राय दिला याची वेळोवेळी विचारणा व पाठपुरावा करूनही माहीती देखील लोकप्रतिनिधी यांना अद्याप देण्यात न येणे, त्यामुळे दक्षता पथकाच्या पारदर्शी कामकाजाबाबत प्रश्नचिन्ह निर्माण होणे, दक्षता पथकाच्या अहवालास अनुसरून सदर कामाच्या ४० व्या चालू देयकामधून वसुलीची रक्कम म्हणून रु.३,४८,४८,६३९/- इतकी रक्कम वसूल करणे, वसुली रकमेबाबत संदिग्धता निर्माण होणे, सदर कामास म.कृ.खो. वि. महामंडळ, पुणे यांनी दिनांक ९ सप्टेंबर, २०२२ रोजी जापनाद्वारे आर्थिक दायित्व रक्कम रुपये १४३.३९ कोटी इतक्या रक्कमेस मंजूरी देणे, त्यामुळे सदर स्वीकृत निविदा रक्कम १२२.९६ कोटी वरून सुधारीत निविदा रक्कम २६६.३६ कोटी इतकी झालेली असणे, सदर रक्कमेस मंजूरी देताना मंजूरी पत्रामध्ये बाब क्र. ८ (iii) नुसार ठेकेदारास देयकाची रक्कम सुधारित तांत्रिक मान्यतेनंतर देणेबाबतच्या सूचना नियामक मंडळाने घालून दिलेल्या असणे, तरी देखील दुधगंगा विभाग क्र.१.कार्यकारी अभियंता यांनी दुधगंगा डावा कालवा कि.मी. ३२ ते ७६ मधील मातीकाम, बांधकाम व अस्तरीकरण कामाचे देयक ठेकेदार कंपनी यांना रुपये ४० कोटी नियमबाह्यपणे व सुधारित तांत्रिक मान्यता न घेता अदा करून नियामक मंडळाच्या नियम व अटीचा भंग केलेला असणे, दुधगंगा डावा कालव्यावर किलोमीटर ३२ ते ७६ मधील मातीकाम, बांधकाम व अस्तरीकरण करण्याच्या कामांमध्ये ठेकेदारास अदा केलेल्या आर्थिक अनियमितेबद्दल दिनांक २१ मार्च, २०२३ रोजी मा. उपमुख्यमंत्री व अ.मु.स जलसंपदा यांना लोकप्रतिनिधींनी लेखी पत्र देऊन सुद्धा कोणतीही कारवाई करण्यात न येणे, त्यामुळे शासनाच्या कोटयवधी रुपयांचे देयके चुकीच्या पध्दतीने अदा केल्या प्रकरणी सहभागी असलेल्या सर्व वरीष्ठ अधिकारी यांची चौकशी करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने दुधगंगा डावा कालवा कि.मी. ३२ ते ७६ मधील मातीकाम, बांधकाम व अस्तरीकरण करण्याच्या कामांमध्ये ठेकेदारास अदा केलेल्या देयकामधील आर्थिक अनियमितेची चौकशी करून दोषींवर कडक कायदेशीर कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) श्री.महेश लांडगे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"पिंपरी-चिंचवड शहरातील भोसरी गावठाण ,चन्होली, मोशी, तळवडे, चिखली व अन्य भागात औद्योगिक आणि निवासी भागातील वीज ग्राहकांना नियमितपणे वीज समस्यांना सामोरे जावे लागत असणे, सदरच्या भागातील समाविष्ट भागात दिवसेंदिवस लोकसंख्येत होत असलेली वाढ विचारात घेता स्थानिक महावितरण वीज यंत्रणा सक्षम करण्याची गरज, त्याअनुषंगाने चिखली नवीन प्रस्तावित शाखा कार्यालय सुरु करणे, उपविभाग कार्यालयाचे प्रस्तावित भोसरी उपविभाग क्रमांक १ व २ विभाजन तसेच सफारी पार्क मोशी व चरोहली येथे अति उच्च दाब उपकेंद्र निर्माण करण्याची आवश्यकता, भोसरी परिसरातील ओव्हरहेड वीज वाहिन्यांचे भूमिगत वाहिन्यामध्ये रूपांतर करण्याची आवश्यकता, तळवडे येथील देवी इंद्रायणी स्विचिंग उपकेंद्रातून स्वतंत्र फिडर व भूमिगत काम करण्याची योजना कार्यन्वीत करणेची शहरवासियांकडून होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(८) श्रीमती मनिषा चौधरी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मौजे कोलवली (ता.डहाणू) कोटीम, वाणगांव, चिंचणी गावातील शेतकरी वडिलोपार्जित शेती कसत असलेल्या जमिनी ट्रस्टच्या माध्यमातून खाली करण्याच्या नोटिसा प्रशासनाकडून देण्यात येणे, त्यामुळे शेतकऱ्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात चिंतेचे वातावरण निर्माण झालेले असणे, हरजीवन चॅरिटेबल ट्रस्ट यांनी सातबारावरील कुळांची नावे कमी करण्यासाठी डहाणू तहसीलमध्ये दावा दाखल केलेला असणे, शेतकऱ्यांकडे ५३/५४ च्या उताऱ्यावर संरक्षित कुळ म्हणून दाखल असताना ट्रस्ट नावाचा आधार घेऊन खोटे दावे दाखल करणे, सदर जमिन देताना शासनाने हरजीवन चॅरिटेबल ट्रस्ट सोबत झालेल्या अटी व शर्तीचा भंग झाल्याचे समोर येणे, सदर ठिकाणची सर्व जमिन भुमाफिया सोबत संगनमत करून विक्री करण्याचा घातलेला घाट, शेतकऱ्यांवर अन्याय करणाऱ्या ट्रस्टच्या माध्यमातून खोटे दावे दाखल केल्याप्रकरणी सखोल चौकशी करून शासनाने संबंधित ट्रस्टवर तसेच दोषींवर कारवाई करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कारवाई वा प्रतिक्रिया."

(९) श्री.चंद्रकांत निंबा पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे पाणी पुरवठा व स्वच्छता मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"बोदवड तालुक्यातील (जि. जळगांव) गावांना पाणी पुरवठा करणारी ५१ गावे पाणीपुरवठा योजना ही सन १९९५ महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण अंतर्गत प्रादेशिक

पाणीपुरवठा योजना नावाने कार्यान्वित असणे, त्यावेळी या योजनेत प्रती माणसी ५५ ते ७० लि. पाणी देण्याची तरतूद करण्यात येणे, यानंतर दिनांक १ जानेवारी, २०१८ ला सदरील योजना पुनर्जिवित होऊन कार्यांरंभ आदेश देण्यात येणे, परंतु या योजनेत भविष्यातील वाढत्या लोकसंख्येचा कुठलाही सारासार विचार न करता उलटपक्षी प्रती माणसी देण्याचे प्रमाण कमी करून प्रति माणसी ४० लि. पाणी देण्याची तरतूद करण्यात येणे, तसेच पाणी पुरवठा यांत्रिकी विभागात देखील अनेक त्रुटी आणि अडचणी ठेवूनही ही योजना तयार करतांना दिसून येणे, केवळ कागदावर निर्माण झालेली ही अपूर्ण योजना आज रोजी बोदवड वासियांची तहान भागविण्यास अपयशी ठरलेली असणे, ही योजना नव्याने करणे अपेक्षित असतांना सदरील योजना पुनर्जिवित करून योजनेची तत्कालिन जलशुद्धीकरण केंद्रापर्यंत पाणी घेऊन जाणारी पाईप लाईनची क्षमतादेखील कमी करून भविष्यातील लोकसंख्येचा विचार न करता आणि इतर असंख्य त्रुटी व अडचणी याचा सारासार विचार संबंधित विभागाने तोडक्या स्वरूपाची योजना तयार करून कंत्राटदारांच्या घशात घालण्याच्या हेतूने त्रुटी कायम ठेवून योजना पुनर्जिवित करणे, ही योजना पुनर्जिवित करून महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत पूर्ण करून ५ वर्षे उलटूनही जि.प. ग्रामीण पुरवठा विभागाकडे हस्तांतरीत करण्यात न येणे, तसेच आजतागायत ही योजना सक्षमरित्या कार्यान्वित नसल्याने आज रोजी बोदवड तालुका हा तहानलेला असल्याने ग्रामस्थांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याकरिता सदरील योजनेसंदर्भात तातडीने नव्याने योजना करून बोदवड तालुकावासियांना शुध्द व मुबलक पाणी पुरवठा करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (१०) सर्वश्री बबनराव शिंदे, संजयमामा शिंदे, बाबासाहेब पाटील, दिपक चव्हाण, अनिल बाबर, समाधान अवताडे, श्रीमती सरोज आहिरे, श्री. सुभाष देशमुख, श्रीमती सुमन पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे फलोत्पादन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"यावर्षी राज्यात द्राक्षाचे पीक मोठ्या प्रमाणात आलेले असणे, परंतु द्राक्षाला मागणी नसल्यामुळे शेतकऱ्यांना द्राक्षाची विक्री कवडीमोल दराने करावी लागत असणे, त्यात शेतकऱ्यांचे झालेले करोडो रुपयाचे नुकसान, राज्यातील काही शेतकऱ्यांनी द्राक्षाला भाव मिळत नसल्यामुळे द्राक्षापासून बेदाणा निर्मिती केलेली असणे, परंतु बेदाण्याला सुध्दा मागणी नसल्यामुळे हजारो टन बेदाणा शितगृहात पडून असून शेतकऱ्यावर ओढवलेले दुहेरी संकट, सध्या सोलापूर व सांगली जिल्हयातील शितगृहे बेदाण्याने भरून गेलेली असणे, बेदाणा कवडीमोल दराने शेतकऱ्यांना विकावा लागत असणे, यातून मार्ग व शेतकऱ्यांना संकटातून बाहेर काढण्यासाठी बेदाण्याचा राज्यातील शालेय पोषण आहारात समावेश केल्यास शेतकऱ्यांना दिलासा मिळण्याची निर्माण झालेली शक्यता, सध्या बेदाण्याला मागणीच नसल्यामुळे

शेतकऱ्यांनी शेतगृहात बेदाणा ठेवून घेतलेल्या कर्जावरील व्याज शासनाने अनुदान स्वरूपात द्यावे अशी मागणी काही संघटनांनी मा.मुख्यमंत्री यांची भेट घेऊन केलेली असणे, शेतकऱ्यांकडून बेदाणा खरेदी केल्यानंतर खरेदीदारांना ५ टक्के कर भरावा लागणे, त्याचा भुर्दंड सुध्दा शेतकऱ्यांवर पडत असल्यामुळे हा कर माफ करण्याची मागणी राज्यातील शेतकऱ्यांनी केलेली असणे, या सर्व बाबींचा विचार करून शेतकऱ्यांना आर्थिक संकटातून बाहेर काढण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(११) डॉ.राहुल आहेर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे पणन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील ज्या शेतकऱ्यांनी दिनांक १ फेब्रुवारी २०२३ ते दिनांक ३१ मार्च, २०२३ या कालावधीमध्ये संबंधित कृषी उत्पन्न बाजार समितीमध्ये, खाजगी बाजार समितीमध्ये थेट पणन अनुज्ञाप्रीधारकाकडे अथवा नाफेडकडे कांदा विक्री केलेल्या शेतकऱ्यांना प्रति क्विंटल ३५० रुपये आणि जास्तीत जास्त २०० क्विंटल प्रति शेतकरी या प्रमाणात अनुदान शासन निर्णय दिनांक २७ मार्च, २०२३ रोजी निर्गमित करण्यात येणे, सदर शासन निर्णयात कांदा अनुदानासाठी अटी व शर्ती निश्चित केलेल्या असणे, कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांनी या योजनेखाली अनुदान मिळण्यासाठी कांदा विक्री पट्टीसह, ७/१२ च्या उतारासह साध्या कागदावर ज्या बाजार आपले बँक बचत खाते क्रमांक इ. समितीकडे कांद्याची विक्री केलेली आहे तेथे अर्ज करणे, ज्या ठिकाणी शेतकऱ्यांच्या ७/१२ उताऱ्यावर ई-पीक पेऱ्यांची नोंद झालेली नाही अशा ठिकाणी कांद्याच्या लागवडीखालील क्षेत्राची शहानिशा करण्यासाठी संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांनी गावपातळीवर संबंधित गावाचे तलाठी, कृषी सहाय्यक व ग्रामसेवक यांची समिती गठित करणे, सदर समितीने शेतकऱ्यांच्या कांद्याच्या लागवडीखालील क्षेत्राची पाहणी करून, शंका असल्यास आजूबाजूच्या लोकांशी चर्चा करून सत्यता पडताळून, शहानिशा करावी व ७/१२ उताऱ्यावरील नोंदीसमोर स्पष्टपणे नमूद करणे, असे प्रमाणित केलेले ७/१२ उतारे कांदा अनुदानासाठी ग्राह्य धरण्यात येणार असणे, सदर समितीने आपला अहवाल ७ दिवसांत संबंधित बाजार समितीकडे सादर केल्यानुसार सर्व संबंधित क्षेत्रिय कार्यालयांना तात्काळ कार्यवाही करण्याच्या सूचना देण्यात येणे, नाशिक जिल्ह्यातील कृषी उत्पन्न बाजार समितीमध्ये १ लाख ७७ हजार ७०६ अर्ज प्राप्त झालेले असणे, पैकी ७/१२ उताऱ्यावर ई-पीक पेरा नसल्याकारणाने एकूण २९ हजार २८८ अर्ज अपात्र ठरणे, सदरहू अटी व शर्तीमुळे कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांवर अन्याय झालेला असणे, सदरहू अपात्र शेतकऱ्यांना अनुदान मिळण्याकरीता शासनाने सदरहू अटी व शर्तीमध्ये शिथिलता आणून त्याचा लाभ त्यांना देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१२) श्री. दिलीप मोहिते-पाटील, अॅड. राहूल कुल, श्री.संजय जगताप, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मदत व पुर्नवसन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"भामा आसखेड धरण प्रकल्पग्रस्तांच्या पुनर्वसनासाठी पुणे जिल्ह्यातील खेड (राजगुरुनगर) तालुक्यातील मौजे नाणेकरवाडी, गोणवडी, रासे, कडाचीवाडी, खराबवाडी, चाकण,काळूस,मेदनकरवाडी आदि १८ गावांतील शेतकऱ्यांच्या जमिनी शासनाने संपादित केलेल्या असणे, शासनाच्या दिनांक ५ ऑगस्ट, २०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये पुनर्वसनासाठी संपादित केलेल्या जमिनीबाबत लाभक्षेत्रात सिंचन सुविधा उपलब्ध झालेल्या नाहीत व भविष्यात अशा सुविधा उपलब्ध होण्याची शक्यता नसल्याचे शासन निर्णयात नमूद करण्यात येणे, त्यामुळे शेतकऱ्यांनी कालवा नको, कालव्यामधून शेतीला पाणी नको, अशी भूमिका घेऊन ग्रामपंचायतीने तसे ठराव पारित केलेले असणे, खेड तालुक्यातील १८ गावांतील जमिनीच्या ७/१२ उताऱ्यावर शासनाने मारलेले शेरे व निर्बंध उठविण्याबाबत संबंधित सर्व शेतकऱ्यांद्वारे शासनाकडे आतापर्यंत वारंवार मागणी करण्यात येणे, त्यानुसार दिनांक २२ ऑक्टोबर, २०२० रोजी जिल्हाधिकारी यांचे पुणे येथील दालनात झालेली बैठक, शेतकऱ्यांची मागणी व पुनर्वसित जमिनीच्या लाभक्षेत्रातील जमिनीबाबत शासन निर्णयात नमूद केलेली परिस्थिती लक्षात घेण्यात येणे, त्यानुसार महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे यांनी भामा आसखेड प्रकल्पाच्या खेड तालुक्यातील उर्वरित ३४६५ हे. लाभक्षेत्र भामा आसखेड प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रातून वगळणेबाबत व सदर पुनर्वसनासाठी राखीव शेरे उठविण्याबाबत धोरणात्मक निर्णय घेण्यासाठी शासनाकडे दिनांक २२ जानेवारी, २०२२ च्या पत्रान्वये तसा प्रस्ताव पाठविण्यात आलेला असणे, तथापि गेल्या वर्षापासून सदरचा प्रस्ताव शासनाकडे प्रलंबित असणे, परिणामी तेथील शेतकऱ्यांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे वातावरण, शासनाने तातडीने निर्णय घेऊन शेतकऱ्यांना न्याय देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१३) श्री.संग्राम थोपटे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मदत व पुर्नवसन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मौजे कोंढरी व मौजे धानवली (ता.भोर) आणि मौजे घुटके (ता.मुळशी) येथे सन २०२०-२१ या वर्षी व तद्नंतर झालेल्या सलग अतिवृष्टीमुळे या गावांत भुस्खलनन होऊन ग्रामस्थांची घरे, गोठे, विहीरी इ. चे नुकसान होणे, या नुकसानीची राज्य शासनाकडून पाहणी करुन या गावांचे पुनर्वसन करण्याचा निर्णय घेणे, प्रशासनाने या गावांच्या पुनर्वसनाचा प्रस्ताव राज्य शासनाकडे दाखल केला असणे, परंतु मागील जवळपास एक वर्ष उलटूनही या प्रस्तावावर निर्णय घेण्यास शासनाकडून होत असलेला विलंब, माळीणच्या धर्तीवर निधी मंजूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर केलेला असणे, परंतु सुधारित शासन निर्णयाप्रमाणे सुचविणे ही बाब चुकीची असणे,

पूर्वी मागणी केल्याप्रमाणे मंजूरी देणे आवश्यक असणे, परिणामी येथील ग्रामस्थांमध्ये पसरलेले भितीचे वातावरण व असुरक्षिततेची भावना, शासनाने याबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

पाच : मा. वने मंत्री यांचा प्रस्ताव :-

"महाराष्ट्र विधानसभा नियम १८३ च्या पोटनियम (१) अन्वये, "राज्यात ३३ कोटी वृक्ष लागवडीसाठी राबविण्यात आलेल्या विशेष मोहिमेबाबत" या विषयावर गठीत करण्यात आलेल्या तदर्थ समितीचा अहवाल सभागृहास सादर करण्याची मुदत पुढील अधिवेशनाच्या शेवटच्या दिनांकापर्यंत वाढवून देण्यात यावी."

सहा : अल्पकालीन चर्चा (म.वि.स. नियम १०१ अन्वये) :-

(गुरुवार, दिनांक २७ जुलै, २०२३ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली म.वि.स. नियम १०१ अन्वये अल्पकालीन चर्चेची सूचना)

डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री. अनिल देशमुख, कुणाल पाटील, विजय वडेटीवार, बाळासाहेब थोरात, सुनिल केदार, अस्लम शेख, प्रा.वर्षा गायकवाड, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), सर्वश्री. विकास ठाकरे, अमीन पटेल, अमित देशमुख, धिरज देशमुख, नाना पटोले, डॉ.विश्वजित कदम, डॉ.नितिन राऊत, सर्वश्री. मोहन मते, जयंत पाटील, चेतन तुपे, रविंद्र वायकर, अतुल भातखळकर, चंद्रकांत नवघरे, रोहित पवार, अजय चौधरी, दिलीप मोहिते-पाटील, अबू आजमी, जयकुमार रावल, श्रीमती श्वेता महाले, श्री. शिरीष चौधरी, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील :- (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यातील महिला व मुलींवरील अत्याचारात वाढ झालेली असून देशपातळीवर महाराष्ट्राचा महिला अत्याचारात तिसरा क्रमांक असल्याची चिंताजनक माहिती माहे जुलै, २०२३ च्या पहिल्या आठवड्यात उघडकीस आलेली असणे, कामावर महिलांचा छळ होण्याच्या घटनांमध्ये १३९ टक्क्यांनी वाढ झालेली असणे, बलात्कार आणि अत्याचाराच्या गुन्ह्यांमध्ये २१७ टक्क्यांनी वाढ झालेली असणे, बाललैंगिक गुन्ह्यांमध्ये महाराष्ट्राचा दुसरा क्रमांक असणे, गत वर्षात सुमारे चार हजार महिला व मुली गायब असल्याची धक्कादायक बाब उघडकीस आलेली असणे, गायब असलेल्या महिला, मुलींना शोधण्यात आलेले नसणे, महिला, मुली व बालकांवरील अत्याचारासंदर्भात प्रतिबंधात्मक कारवाई करण्यास प्रशासनास आलेले अपयश, सदर प्रकरणी तातडीने कारवाई करण्याची लोकप्रतिनिधी, सामाजिक संघटनांनी मा.मुख्यमंत्री, मा.उपमुख्यमंत्री यांचेकडे दिनांक ४ जुलै, २०२३ रोजी तसेच अलिकडील काळात वारंवार मागणी केलेली असणे, या बेपत्ता झालेल्यांमध्ये सर्वाधिक ९८ मुली व महिलांचा समावेश दिसून येणे, त्यामुळे महिला व मुली असुरक्षित आहेत हे स्पष्ट दिसून येणे, धुळे जिल्ह्यातील एकूण १७ पोलीस ठाण्यांतर्गत दिनांक १ जानेवारी ते ५ एप्रिल, २०२३ दरम्यान एकूण २८३ जणांचा विविध

कारणांमुळे आकस्मिक मृत्यू झालेला असणे, त्यापैकी २६६ जणांचे वारसदार आढळून येणे तर १७ जण बेवारस असल्याची नोंद पोलीस दफ्तरी झालेली असणे, याच कालावधीत २४४ जण हरवल्याच्या तक्रारी जिल्ह्यातील विविध पोलीस ठाण्यांमध्ये करण्यात आलेल्या असणे, त्यापैकी २० जणांना शोधून काढण्यात पोलिसांना यश येणे, त्यात २ पुरुष १ महिला, ४ मुले आणि ८ मुलींचा समावेश असणे, एकूण १८ महिला, ७७ मुली व ६८ पुरुष आणि ३३ मुले अद्यापही पोलीस दफ्तरी बेपत्ता असल्याची नोंद झालेली असणे, तसेच माहे जानेवारी, २०२३ ते माहे मार्च, २०२३ या ३ महिन्यांच्या कालवधीत राज्यातील ५,६१० तरुणी व महिला बेपत्ता असल्याची धक्कादायक बाब उघडकीस येणे, बेपत्ता झालेल्या महिलांमध्ये १६ ते २५ या वयोगटातील ३ हजार ५९४ तरुणींचा समावेश असणे, माहे मार्च, २०२३ मध्ये सर्वाधिक २,२०० मुली व महिला बेपत्ता झाल्यापासून बेपत्ता होण्याचे प्रमाण दिवसाला सरासरी ७० असे असणे, बेपत्ता झालेल्या मुली व महिला यांचे प्रमाण पुणे येथे अधिक असून पुण्यातून २,८५८ मुली व महिला बेपत्ता झालेल्या असणे, अहमदनगर जिल्ह्यातील कोपरगाव येथे राहणाऱ्या व पुण्यात अभ्यास करून महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या परिक्षेत चांगले यश मिळवून अधिकारी झालेल्या दर्शना पवार यांचा मृतदेह दिनांक १८ जून, २०२३ रोजी वेल्हे पोलीस स्टेशनच्या हद्दीत आढळून येणे, पोलिसांनी याबाबत चौकशी करून आरोपी श्री.राहुल हंडोरे याला दिनांक २२ जून, २०२३ रोजी अटक करणे, श्रीमती पवार ह्या ८ दिवसांपासून बेपत्ता झाल्यामुळे त्यांच्या कुटुंबियांनी पोलीस स्टेशनमध्ये तक्रार दाखल करणे, त्यानंतर त्यांचा मृतदेह पोलिसांना पुणे जिल्ह्यातील वेल्हे तालुक्यातील राजगडाच्या पायथ्याजवळ कुजलेल्या अवस्थेत सापडणे, आरोपीने हत्या केल्याची कबुली पोलिसांकडे देणे, ही घटना ताजी असतानाच दिनांक २७ जून, २०२३ रोजी सकाळी १० वाजता पुण्यात एका तरुणीवर कोयत्याने हल्ला करून एकतर्फी प्रेमातून तिची हत्या करण्याच्या उद्देशाने कोयता घेऊन एका तरुणाने तिच्या मागे धावून तिची हत्या करण्याचा प्रयत्न करणे व थोडक्यात तिची हत्या करण्यात अपयशी ठरल्याची घटना उघडकीस येणे, या हल्ल्यात तरुणी जखमी होणे, मात्र दोन तरुणांनी स्वतःचा जीव धोक्यात घालून या तरुणीची जीवघेण्या हल्ल्यातून सुटका करणे, महिला-मुलींवरील अत्याचार आणि बाललैंगिक गुन्ह्यांमध्ये दिवसेंदिवस होणारी वाढ, तसेच महिला बेपत्ता होण्याचे व एकतर्फी प्रेमातून महिलांवर हल्ले होण्याच्या वाढलेल्या घटनांमुळे राज्यातील जनतेत पसरलेले भितीचे वातावरण, राज्यातील महिलांना सुरक्षित ठेवण्यासाठी उक्त प्रकरणांचा काटेकोर तपास करून गुन्हेगारांना विनाविलंब कठोर शिक्षा होण्यासाठी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

सात : शासकीय विधेयके :

(अ) पुरःस्थापनार्थ :-

सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३७ – मुंबई शहर दिवाणी न्यायालय (सुधारणा) विधेयक, २०२३

(ब) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(१) (क) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्रे) झाडांचे संरक्षण व जतन (सुधारणा) विधेयक, २०२३

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.मोहनराव हंबर्डे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्रे) झाडांचे संरक्षण व जतन (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.अस्लम शेख, विजय वडेटीवार, सुनिल केदार, जितेश अंतापूरकर, नाना पटोले, संजय जगताप, बळवंत वानखडे, विकास ठाकरे, शिरीष चौधरी, अमीन पटेल, अमित झनक व प्रा. वर्षा गायकवाड, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्रे) झाडांचे संरक्षण व जतन (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्रे) झाडांचे संरक्षण व जतन (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.रविंद्र वायकर, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्रे) झाडांचे संरक्षण व जतन (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (२) (क) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३० - महाराष्ट्र पुणे शहर महानगरपालिका कराधान (भूतलक्षी प्रभावाने कराधान नियमांचे अधिनियमन व सुधारणा आणि विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०२३
- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.मोहनराव हंबर्डे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३० - महाराष्ट्र पुणे शहर महानगरपालिका कराधान (भूतलक्षी प्रभावाने कराधान नियमांचे अधिनियमन व सुधारणा आणि विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.अस्लम शेख, विजय वडेटीवार, सुनिल केदार, जितेश अंतापूरकर, नाना पटोले, संजय जगताप, बळवंत वानखडे, विकास ठाकरे, शिरीष चौधरी, अमीन पटेल, अमित झनक व प्रा. वर्षा गायकवाड, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३० - महाराष्ट्र पुणे शहर महानगरपालिका कराधान (भूतलक्षी प्रभावाने कराधान नियमांचे अधिनियमन व सुधारणा आणि विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.रविंद्र वायकर, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३० - महाराष्ट्र पुणे शहर महानगरपालिका कराधान (भूतलक्षी प्रभावाने कराधान नियमांचे अधिनियमन व सुधारणा आणि विधिग्राह्यीकरण) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

-
- (३) (क) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २९ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०२३

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.मोहनराव हंबर्डे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २९ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.अस्लम शेख, विजय वडेटीवार, सुनिल केदार, जितेश अंतापूरकर, नाना पटोले, संजय जगताप, बळवंत वानखडे, विकास ठाकरे, शिरीष चौधरी, अमीन पटेल, अमित झनक, प्रा. वर्षा गायकवाड, श्रीमती प्रतिभा धानोरकर व श्री. सुभाष धोटे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २९ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २९ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.रविंद्र वायकर, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २९ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(४) (क) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३४ - महाराष्ट्र माथाडी, हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) आणि महाराष्ट्र खाजगी सुरक्षा रक्षक (नोकरीचे नियमन व कल्याण) (सुधारणा) विधेयक, २०२३

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.मोहनराव हंबर्डे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३४ - महाराष्ट्र माथाडी, हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) आणि महाराष्ट्र खाजगी सुरक्षा रक्षक (नोकरीचे नियमन व कल्याण) (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३४ - महाराष्ट्र माथाडी, हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) आणि महाराष्ट्र खाजगी सुरक्षा रक्षक (नोकरीचे नियमन व कल्याण) (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(गुरुवार, दिनांक २७ जुलै, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

आठ : म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :-

सर्वश्री बाळासाहेब थोरात, जयंत पाटील, अजय चौधरी, अशोकराव चव्हाण, भास्कर जाधव, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री सुनिल प्रभू, नाना पटोले, राजेश टोपे, पृथ्वीराज चव्हाण, रविंद्र वायकर, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री प्राजक्त तनपुरे, राजन साळवी, विजय वडेटीवार, अनिल देशमुख, सुनिल राऊत, अॅड. के.सी.पाडवी, सर्वश्री प्रकाश फातर्पेकर, सुनिल केदार, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री अस्लम शेख, वैभव नाईक, प्रा. वर्षा गायकवाड, श्री. संजय पोतनीस, अॅड. यशोमती ठाकूर, सर्वश्री रमेश कोरगावकर, अमिन पटेल, कैलास घाडगे-पाटील, अमित देशमुख, नितीन देशमुख, सुरेश वरपुडकर, उदयसिंग राजपूत, रणजीत कांबळे, श्रीमती ऋतुजा लटके, श्री.संग्राम थोपटे, कु. प्रणिती शिंदे, सर्वश्री कैलास गौरंट्याल, अमित इनक, कुणाल पाटील, शिरीष चौधरी, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री सुभाष धोटे, माधवराव जवळगावकर-पाटील, पी.एन. सडोलीकर-पाटील, डॉ.विश्वजीत कदम, सर्वश्री शिरीषकुमार नाईक, राजेश एकडे, बळवंत वानखडे, राजू पारवे, विकास ठाकरे, सहसराम कोरोटे, श्रीमती प्रतिभा धानोरकर, सर्वश्री मोहनराव हंबर्डे, हिरामण खोसकर, झिंशान सिध्दीकी, संजय जगताप, लहु कानडे, धीरज देशमुख, ऋतुराज पाटील, राजू आवळे, विक्रमसिंह सावंत, जितेश अंतापूरकर, श्रीमती जयश्री जाधव, श्री.रविंद्र धंगेकर वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यात सातत्याने होणारा खातेबदल, कामाच्या विभागांकडे मंत्र्यांचे होत असलेले दुर्लक्ष, एकाच मंत्र्याकडे एकाहून अधिक जिल्ह्यांच्या पालकमंत्री पदाची जबाबदारी असणे, त्या माध्यमातून राज्याच्या विकासाला खीळ बसणे, राज्यात शेतकऱ्यांचे आत्महत्येचे प्रमाण लक्षणीय असणे, शासनाने विधानसभेत स्पष्ट आश्वासन देऊनही राज्यातील हजारो शेतकऱ्यांना अद्यापही कर्जमाफी आणि प्रोत्साहनपर रकमेचा लाभ न मिळणे, बोगस बी-बियाणे व खते विक्रीचे रॅकेट कार्यरत असूनही त्यावर गांभीर्याने कारवाई न होणे. राज्यातील नदी-नाल्यांचे खोलीकरण, रुंदीकरण व साखळी बंधान्यांची कामे घेण्याची आवश्यकता, क्षतिग्रस्त तलावांसह सध्या कार्यान्वित असलेले सिंचन प्रकल्प निधीअभावी रखडणे, "शासन आपल्या दारी" उपक्रमाच्या माध्यमातून ऑनलाईन सुविधा ऑफलाईन देऊन त्याला राजकीय स्वरूप देणे, जनतेस त्याचा काहीही फायदा न होणे व कार्यक्रमाची जाहिरात व अंमलबजावणीसाठी अब्जावधी रुपयांचा वारेमाप खर्च होणे, तत्कालीन विभागीय आयुक्त, छत्रपती संभाजी महाराज नगर (औरंगाबाद) यांनी शेतकऱ्यांना सहाय्यभूत अनेक शिफारशी करणे, मात्र त्याकडे दुर्लक्ष झाल्यामुळे शासनाच्या भूमिकेबाबत नाराजीची भावना निर्माण होऊन त्यांनी मुदतपूर्व सेवानिवृत्ती घेणे, मागील सरकारने मंजूर केलेल्या समृद्धी महामार्गाचाच भाग असलेल्या जालना नांदेड महामार्गचे काम कुर्मगतीने सुरु असणे, जमिनी गेलेल्या शेतकऱ्यांना भूसंपादनाचा योग्य मोबदला न मिळणे, नांदेड-लातूर रेल्वे मार्गाचा प्रस्ताव अद्यापही तयार न होणे, मराठवाड्यामध्ये बूलेट ट्रेन प्रकल्प आणण्याकरिता शासन उदासीन असणे, हिंगोली सारख्या "ना उद्योग" भागातील सहकारी साखर कारखान्यांना पॅकेज स्कीम इन्सॅटिव अंतर्गत मिळणाऱ्या सवलती काढून घेणे, विमानतळांचा विकास व अद्यावतीकरणाबाबत शासन उदासीन असणे, राज्यभर विमानतळे उपलब्ध असूनही निवडक शहरे वगळता इतरत्र विमानसेवा सुरू नसणे, मनमाड औरंगाबाद परभणी रेल्वेच्या दुपदरीकरणास सुरुवातही न होणे, नाशिक-पुणे रेल्वेमार्गाचे काम खोळंबणे मराठवाडा व विदर्भात नवीन उद्योग व गुंतवणूक आणण्याबाबत शासनाच्या उदासीनतेमुळे बेरोजगारी व आत्महत्यांचे प्रमाण वाढणे, राज्यातील औद्योगिक प्रकल्प बाहेर जाणे, पाण्याच्या उपलब्धतेचा विचार न करता घाईगडबडीने वॉटर ग्रीडची संकल्पना राबविणे, बाभळी धरणातून वाहून जाणारे पाणी अडवण्यासाठी तेलंगणा राज्याच्या सहमतीने सर्वोच्च न्यायालयाकडे संदर्भ न करणे, पश्चिमवाहिनी नद्यांचे पाणी गोदावरी खोऱ्यात वळविण्याची आवश्यकता असणे, शासकीय रुग्णालये व महाविद्यालयांची झालेली दुरवस्था वैद्यकीय अधिकारी/ कर्मचाऱ्यांची पदे न भरल्यामुळे रुग्णांची होत असलेली गैरसोय, एसईबीसी मधून ईडब्ल्यूएसचा विकल्प दिलेल्या मराठा उमेदवारांच्या नियुक्तीचे प्रकरण उर्जा विभागाकडे मागील दोन महिन्यांपासून प्रलंबित असणे, वैधानिक विकास मंडळांच्या पुनरुज्जीवनाबाबत केंद्र शासनाकडे प्रलंबित असलेल्या प्रस्तावाचा पाठपुरावा न केल्यामुळे मागास भागात मोठ्या प्रमाणात निर्माण झालेला अनुशेष, जातीचे प्रमाणपत्र वेळेत मिळण्यात होत असलेली अक्षम्य दिरंगाई, परिणामी जनमानसात पसरलेला तीव्र असंतोष, मराठा व इतर आरक्षणाच्या संदर्भात प्रचंड मोर्चे, उपोषणे, आत्महत्या करूनही या बाबीकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, शासनाच्या विविध योजनांना लाभ व्हावा म्हणून ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज करण्याची सोय असणे, असे अर्ज करीत असताना संपूर्ण दिवसभर सर्व्हर डाऊन राहत असल्याने केवळ एका

अर्जासाठी संपूर्ण दिवस वाया जाणे, शासनाच्या विविध विभागातील पद भरती करीता आयोजित करण्यात येत असलेल्या परिक्षांचे शुल्क अत्यंत जास्त असल्याने गरीब कुटुंबातील परिक्षार्थीना शुल्क भरण्यात अडचणी येणे, केवायसीच्या नावाखाली अतिवृष्टी व पावसाने नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांना अनुदान न मिळणे, ग्रामीण भागात कार्यरत असलेल्या आशा सेविकांच्या पगारवाढीचा प्रश्न प्रलंबित असून काही महिन्यांपासून त्यांना पगारही न मिळणे, राज्याची ढासळलेली अर्थव्यवस्था, रोजगार देण्याची संधी असतानाही राज्यातील विविध विभागांतर्गत रिक्त असलेल्या २ लाख ४० हजार जागा न भरणे, ठराविक सदस्यांनाच विकास कामासाठी निधी उपलब्ध होत असल्याने समतोल विकासाच्या संकल्पनेला बसलेली खीळ, महाविकास आघाडी सरकारच्या काळातील कामांना दिलेली स्थगिती अद्यापही न उठविल्यामुळे जनमानसात निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(गुरुवार, दिनांक २७ जुलै, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

नऊ : श्री. भरतशेट गोगावले, अॅड. आशिष शेलार, अॅड. माणिकराव कोकाटे, सर्वश्री प्रताप सरनाईक, राम कदम, सुनिल शेळके, संजय शिरसाट, अतुल भातखळकर, यशवंत माने, श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव, सर्वश्री नितेश राणे, दत्तात्रय भरणे, ज्ञानराज चौगुले, योगेश सागर, दिपक चव्हाण, सदा सरवणकर, सुनील राणे, संग्राम जगताप, डॉ. बालाजी किणीकर, अॅड. पराग अळवणी, श्री. अतुल बेनके, डॉ. संजय रायमुलकर, सर्वश्री अमित साटम, दिलीप मोहिते-पाटील, सुहास कांदे, डॉ. संजय कुटे, डॉ. किरण लहामटे, सर्वश्री मंगेश कुडाळकर, गणेश नाईक, जयकुमार रावल, किशोर पाटील, प्रशांत बंब, राजेश पाटील, रमेश बोरनारे, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री नितीन पवार, संजय गायकवाड, संजय केळकर, बाबासाहेब पाटील, योगेश कदम, अॅड. राहूल कुल, श्रीमती सरोज अहिरे, सर्वश्री महेश शिंदे, राजेंद्र पाटणी, दिलीप बनकर, प्रकाश सुर्वे, सचिन कल्याण-शेट्टी, महेंद्र थोरवे, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री संतोष बांगर, रणधीर सावरकर, दिलीप लांडे, किसन कथोरे, अॅड. आशिष जैस्वाल, सर्वश्री मिहीर कोटेचा, नरेंद्र भोंडेकर, जयकुमार गोरे, चंद्रकांत निंबा पाटील, नारायण कुचे, श्रीमती श्वेता महाले, श्री. प्रशांत ठाकूर, श्रीमती विद्या ठाकूर, सर्वश्री हरिभाऊ बागडे, अभिमन्यू पवार, राजेश पवार, हरिष पिंपळे, राणाजगजितसिंह पाटील, सुरेश भोळे, संभाजी निलंगेकर-पाटील, सर्वश्रीमती देवयानी फरांदे, मेघना साकोरे-बोर्डीकर, अॅड. आकाश फुंडकर, श्रीमती सीमा हिरे, सर्वश्री किर्तीकुमार भांगडिया, गणपत गायकवाड, सर्वश्रीमती नमिता मुंदडा, मंदा म्हात्रे, सर्वश्री बबनराव लोणीकर, तान्हाजी मुटकुळे, नामदेव ससाणे, श्रीमती मोनिका राजळे, डॉ. भारती लव्हेकर, सर्वश्री सिध्दार्थ शिरोळे, राम सातपुते, संजय सावकारे, कॅ. आर. तमिल सेल्वन, डॉ. देवराव होळी, सर्वश्री कृष्णा गजबे, मोहन मते, तुषार राठोड, महेश लांडगे, अॅड. राहुल ढिकले, सर्वश्री सुनिल कांबळे, भिमराव केराम, पराग शाह, दिलीप बोरसे, महेश चौघुले, श्रीमती आश्विनी

जगताप, श्री. संजिवरेड्डी बोदकुरवार, प्रा. डॉ. अशोक उइके, सर्वश्री सुभाष देशमुख, समिर कुणावार, मदन येरावार, टेकचंद सावरकर, राजेश पाडवी, डॉ. पंकज भोयर, सर्वश्री काशीराम पावरा, बबनराव पाचपुते, डॉ. संदीप धुर्वे, सर्वश्री मंगेश चव्हाण, धनंजय गाडगीळ, दादाराव केचे, कृष्णा खोपडे, विजय रहांगडाले, कालीदास कोळंबकर, डॉ. राहुल आहेर, सर्वश्री संतोष दानवे, समाधान आवताडे, विजय देशमुख, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यात कायदा व सुव्यवस्था चोख ठेवण्याच्या दृष्टीने विद्यमान शासनाने सेफ्टीचे पर्सपेक्शन तयार केले असणे, अनादी काळापासून प्रत्येक राज्य व्यवस्थेमध्ये गुन्हे घडत असले तरी देशातील अन्य राज्यांच्या दृष्टीने आपला महाराष्ट्र गुन्हेगारी रोखण्यात आघाडीवर असल्याचे निदर्शनास येणे, गुन्हेगारीचे समूळ उच्चाटन करण्यासाठी मागील वर्षभरात अनेक गुन्हेगारांवर तडीपारीची कारवाई केली असणे, २३९ लोकांवर एमपीडीए अंतर्गत कारवाई करण्यात येणे, अंमली पदार्थांच्या संदर्भात सन २०२२ मध्ये हजारो गुन्हे दाखल असून मोठ्या प्रमाणावर अंमली पदार्थ जप्त करण्यात येणे, खंडणीबाबत घडणारे गुन्हे मोठ्या प्रमाणात कमी झालेले असणे, प्रत्येक जिल्ह्यात जिल्हाधिकाऱ्यांच्या नेतृत्वाखाली अँटी नार्कोटीक सेल तयार करण्यात आला असणे, शाळा-महाविद्यालयांच्या परिसरात नार्कोटीक्सच्या संदर्भात शासनाने झिरो टॉलरन्स पॉलीसी सुरु केली असणे, विद्यमान शासनाने २० हजार पोलीस भरतीची एकत्रित प्रक्रिया राबवून सर्व रिक्त पदे भरण्यासाठी पद भरतीचे निर्बंध शिथिल केले असणे, पोलीस शिपाई ते पोलीस निरीक्षक यांना वर्षाकाठी देय असलेल्या नैमित्तिक रजा १२ ऐवजी २० करण्याचा निर्णय घेतला असणे, पोलीसांना सवलतीच्या दरात गृह कर्जासाठी सन २०१७ ची लोकप्रिय योजना की जी मागील शासनाने बंद केली होती ती पुन्हा लागू केली असणे, राज्यात ३४ फॉरेन्सिक लॅब तयार करण्यात आल्या असून टेक्निकल एव्हिडन्स हा ह्युमन एव्हिडन्सपेक्षा बोलका असल्याने व ह्युमन एव्हिडन्स होस्टाईल होऊ शकत असल्याने परंतु टेक्निकल एव्हिडन्स होस्टाईल होऊ शकत नसल्याने ही वस्तुस्थिती विचारात घेता फॉरेन्सिक लॅब अधिक सक्षम करण्याच्या दृष्टीने शासनाकडून प्रयत्न होत असल्याचे निदर्शनास येणे, राज्य पोलीस व मुंबई पोलीस यांनी ऑपरेशन मुस्कानच्या माध्यमातून आतापर्यंत सुमारे ३८ हजार बालकांना त्यांच्या घरी सुखरूप पोहचविल्याचे निदर्शनास येणे, देशात हरवलेली बालके व पळून आलेली बालके शोधून त्यांच्या घरापर्यंत पोचविण्याच्या कामात मुंबई व महाराष्ट्र पोलीसांचा प्रथम क्रमांक असल्याचे निदर्शनास येणे, राजकीय व सामाजिक आंदोलनातील गुन्ह्यांमध्ये जून २०२२ पर्यंत दोषारोपपत्र दाखल झालेले खटले मागे घेण्याचा निर्णय घेतला असणे, पोलीस दलातील शिपाई, पोलीस शिपाई, चालक, सशस्त्र पोलीस संवर्गातील विविध कारणास्तव रिक्त झालेली पदे तात्काळ भरण्यास शासनाने मान्यता दिली असणे, राज्यात गणपती व दहिहंडी उत्सवाच्या कालावधीत ज्या गुन्ह्यांमध्ये ३१ मार्च, २०२० पर्यंत दोषारोपपत्र दाखल झाले आहेत व ज्या खटल्यांमध्ये अटी-शर्तीची पूर्तता होते असे खटले मागे घेण्याची कार्यवाही सुरु असणे, कोरोना प्रतिबंधक आदेश लागू झाल्यानंतर या आदेशाचे उल्लंघन झाल्यामुळे २१ मार्च, २०२० ते ३१ मार्च, २०२२ पर्यंत दाखल खटले मागे घेण्याची कायदेशीर कार्यवाही सुरु असणे, पोलीस

कर्मचाऱ्यांना पुरेशी निवासस्थाने उपलब्ध करून देण्यासाठी दिर्घकालीन, मध्यमकालीन व तात्काळ अशा तीन टप्प्यांवर उपाययोजना करण्याचा तसेच म्हाडाच्या मदतीने मुंबईतील पोलीस निवासस्थानांचा पुनर्विकास करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला असणे, महिलांच्या समस्यांच्या संदर्भात वेगवेगळ्या जिल्ह्यात विशेष न्यायालये व जलद गती न्यायालये तयार करण्यात येणे, तसेच समुपदेशन केंद्रे स्थापन करण्यात येणे, बलात्काराच्या गुन्ह्यांबाबतीत ६० दिवसात चार्जशीट दाखल होण्याचे प्रमाण १८ टक्क्याहून वाढविण्यात पोलीस प्रशासनाला यश आल्याचे निदर्शनास येणे, राज्यात संवेदनशील असलेल्या नक्षलग्रस्त भागाकरिता शासनाने पुरेसा निधी उपलब्ध केलेला असणे, अनुसूचित जाती-जमाती प्रवर्गाचे रक्षण करण्याच्या दृष्टीने शासन प्राथमिकता देत असल्याने त्यानुषंगाने कन्व्हीक्शनचे प्रमाण वाढविण्यासाठी शासनाचे प्रयत्न असणे, राज्यातील संकटग्रस्त महिलांना तातडीने आवश्यक माहिती व मदत मिळण्यासाठी स्वतंत्र टोल फ्री क्रमांक १८१ महिला हेल्पलाईन सुरू केली असणे, राज्यात स्टीट क्राईम डिटेक्शनमध्ये गुणात्मक बदल करण्याच्या दृष्टीने कमांड अँड कंट्रोल सिस्टीम प्रकर्षाने राबविण्याचा व आणखी ६ हजार सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्याचा निर्णय घेतला असणे, राज्यात गणपती व दहिहंडी उत्सव मोकळ्या वातावरणात पार पडावे या दृष्टीने शासनाने त्यावरील निर्बंध उठविले असणे, पंढरपूरला जाणाऱ्या वारकऱ्यांना टोलमाफी केली असणे, गणेशमूर्तीच्या उंचीवरील निर्बंध उठविले असणे, गणेशोत्सवाला कोणतेही शासकीय शुल्क भरावे लागू नये याची दक्षता घेतली असणे, ज्येष्ठ नागरिकांना लुबाडणे, एकाकी राहणाऱ्या ज्येष्ठ दांपत्यांना संरक्षण इत्यादी बाबतीत शासनाने कडक धोरण राबविल्यामुळे ज्येष्ठ नागरिकांसंबंधीच्या गुन्ह्यांत कपात झाली असणे, शासनाने मागील वर्षभरात न्यायव्यवस्था बळकट करण्याच्या दृष्टीने प्रत्येक स्तरावर न्यायालयांची स्थापना करणे व न्यायालयांसाठी नवीन पदे निर्माण करण्याचे धोरण स्वीकारले असणे, राज्यातील कारागृह क्षमतेपेक्षा कैद्यांची संख्या अधिक झाल्याने राज्यात वेगवेगळ्या जिल्ह्यात नवीन कारागृहे बांधण्याची कार्यवाही सुरू असणे, कायदा व सुव्यवस्थेच्या बाबतीत कठोर उपाययोजना करण्याबाबत शासनाने घेतलेल्या विविध निर्णयांमुळे राज्यातील महिला, बालके, उपेक्षित वंचित घटक व ज्येष्ठ नागरिक चिंतामुक्त व मोकळ्या वातावरणात राहत असल्याचे निदर्शनास येणे, राज्यातील कायदा व सुव्यवस्था अधिक प्रखर करण्याच्या दृष्टीने सर्वकष विचारविनिमयातून नव-नवे उपक्रम राबविण्याची व त्यायोगे राज्य पोलीस दल अधिक सक्षम करण्याची आवश्यकता व त्याबाबत करावयाची उपाययोजना."

(गुरुवार, दिनांक २७ जुलै, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

दहा : सर्वश्री बाळासाहेब थोरात, जयंत पाटील, अजय चौधरी, अशोकराव चव्हाण, अनिल देशमुख, भास्कर जाधव, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री सुनिल प्रभू, नाना पटोले, राजेश टोपे, पृथ्वीराज चव्हाण, रोहित पवार, रविंद्र वायकर, प्रा. वर्षा गायकवाड, अॅड. अशोक पवार, सर्वश्री अतुल बेनके, बाळासाहेब पाटील, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री प्राजक्त तनपुरे, राजन साळवी, विजय वडेटीवार, अनिल देशमुख, सुनिल राऊत,

अॅड. के.सी.पाडवी, सर्वश्री प्रकाश फातर्पेकर, सुनिल केदार, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री अस्लम शेख, वैभव नाईक, संजय पोतनीस, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), सर्वश्री रमेश कोरगावकर, अमिन पटेल, कैलास घाडगे-पाटील, अमित देशमुख, नितीन देशमुख, सुरेश वरपुडकर, उदयसिंग राजपूत, रणजीत कांबळे, श्रीमती ऋतुजा लटके, श्री. संग्राम थोपटे, कु. प्रणिती शिंदे, सर्वश्री कैलास गौरंट्याल, अमित झनक, कुणाल पाटील, शिरीष चौधरी, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री सुभाष धोटे, माधवराव जवळगावकर-पाटील, पी.एन. सडोलीकर-पाटील, डॉ.विश्वजीत कदम, सर्वश्री शिरीषकुमार नाईक, राजेश एकडे, बळवंत वानखडे, राजू पारवे, विकास ठाकरे, सहसराम कोरोटे, श्रीमती प्रतिभा धानोरकर, सर्वश्री मोहनराव हंबर्डे, हिरामण खोसकर, झिंशान सिध्दीकी, संजय जगताप, लहु कानडे, धीरज देशमुख, ऋतुराज पाटील, राजू आवळे, विक्रमसिंह सावंत, जितेश अंतापूरकर, श्रीमती जयश्री जाधव, श्री. रविंद्र धंगेकर वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :

"राज्यातील ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्था, हत्या, अपहरण, दरोडे, घरफोड्या यासारख्या गुन्ह्यांना आळा घालण्यात आलेले अपयश, अंमली पदार्थ, गुटखा व्यापार, जुगार, मटका या अवैध धंद्यात झालेली अपरिमित वाढ, परिणामी कॉलेजमधील तरुण-तरुणी मोठ्या प्रमाणात ड्रगच्या आहारी जाणे, डान्सबार, पब, डिस्कोथेक, ऑनलाईन गेमिंग, ऑनलाईन लोन अॅपच्या माध्यमातून राज्यातील लोकांना, विशेषतः तरुण पिढीला लुटण्याचा व आयुष्यातून उठवण्याचा सुरु असलेला बेकायदेशीर व्यवसाय, सायबर गुन्ह्यांचे वाढते प्रमाण, अल्पवयीन मुले, मुली व महिलांवरील अत्याचाराच्या घटनांमध्ये झालेली वाढ व क्रुरतेने गाठलेला कळस, विद्यार्थिनींवर लैंगिक अत्याचार करून हत्या करण्याची मुंबईच्या मरीन ड्राईव्ह येथील शासकीय वसतिगृहात अलिकडेच घडलेली घटना, एमपीएससी परीक्षेत राज्यात सहावी आलेली व वन परिक्षेत्र अधिकारी म्हणून निवड झालेल्या तरुणीचा काही दिवसांपूर्वी झालेला संशयास्पद मृत्यू, राज्यात एकूण १८ वर्षाखालील १४५३ मुली आणि १८ हजार १०० महिला अशा एकूण १९ हजार ५५३ मुली बेपत्ता असल्याचे गृहमंत्र्यांनी सादर केलेल्या निवेदनातून निदर्शनास येणे, महिला व मुलींवरील अत्याचाराच्या प्रकरणांमध्ये देशपातळीवर राज्याचा तिसरा क्रमांक असणे, बाललैंगिक गुन्ह्यात देश पातळीवर राज्याचा दुसरा क्रमांक असणे, महिलांवरील अत्याचारात २१६ टक्क्यांनी वाढ होणे, कामावर जाणाऱ्या महिलांवरील अत्याचारात १३९ टक्क्यांनी वाढ होणे, महिला अत्याचाराला आळा घालण्यासाठी आपल्या राज्याने तयार केलेला "शक्ती" कायदा केंद्र सरकारच्या स्तरावर अनेक महिन्यांपासून प्रलंबित असणे, हुंडाबळी रोखण्यात सरकारला आलेले अपयश, बारसू येथील रिफायनरी प्रकल्पविरोधी आंदोलन पोलिसी बळाने दडपण्याचा व आंदोलनकर्त्या महिलांवर लाठीचार्ज करण्याचा घडलेला निंदाजनक प्रकार, पोलिसांवर पडणारा ताण, पुणे, नागपूर, नाशिक यासारख्या शहरात संघटित गुन्हेगारीत झालेली वाढ, वाळूमाफिया व अनधिकृत बांधकाम करणाऱ्यांविरोधात करावयाच्या कारवाईत आलेली शिथिलता, मागासवर्गीय समाजावर होणारे हल्ले व त्यांच्यात वाढलेली असुरक्षिततेची भावना, जातीय/धार्मिक हिंसाचार व दंगलींचे वाढलेले प्रमाण, राजकीय कार्यकर्ते, लोकप्रतिनिधींवर सुडबुध्दीने होणारी कारवाई, पोलीस संरक्षण देण्यात होत

असलेला दुजाभाव, वारकऱ्यांवर पोलिसी लाठीचार्ज करुन संतश्रेष्ठ ज्ञानेश्वर माऊलींच्या पालखी प्रस्थान सोहळ्याला यावर्षी लागलेले गालबोट, राज्यातील लोकसंख्येच्या तुलनेत उपलब्ध पोलिसांचे अत्यल्प प्रमाण, महाराष्ट्रात सर्व कारागृहात क्षमतेपेक्षा कितीतरी अधिक असलेले कैदी, यामुळे कारागृहात पसरलेली बेदिली, अंमली पदार्थांची सर्रास सुरु असलेली विक्री, खारघर येथे दिनांक १६ एप्रिल, २०२३ रोजी आप्पासाहेब धर्माधिकारी महाराष्ट्र भूषण पुरस्कार सोहळा कार्यक्रमासाठी आलेल्या १४ श्री सदस्यांचा झालेला मृत्यू व या प्रकरणामध्ये चौकशी करण्याबद्दल होत असलेली टाळाटाळ, राज्यात अतिवृष्टी व गारपिटीने झालेल्या नुकसानीची मदत ३० ते ४० टक्के शेतकऱ्यांना न मिळणे, पीएपी धोरण निश्चित करण्याची होत असलेली मागणी, तसेच शासनाच्या बदली धोरणात आढळून येत असलेली अनियमितता, कापूस, सोयाबीन व इतर शेतमालाच्या हमी भावात वाढ करण्याची निर्माण झालेली आवश्यकता, अति मुसळधार पावसामुळे नुकसान झालेल्या विहिरींची दुरुस्ती मग्नारोहयोमधून करण्याबाबत दिनांक १ जुलै, २०२३ रोजीचा निर्णय पुन्हा लागू करुन त्यातून ही कामे करणे, तलाठी पदासाठी आलेल्या ११ लाख ५० हजार अर्जांच्या माध्यमातून प्रत्येकी ९०० रुपयेप्रमाणे रक्कम गोळा करुन होत असलेली बेरोजगारांची लूट, मुंबईसह राज्यातील महानगरपालिका, नगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपंचायतींमधील विविध समस्या, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण क्षेत्रातील अनेक मोठ्या व महत्वाकांक्षी प्रकल्पांचे रखडलेले काम, वाहतुकीचा निर्माण झालेला गंभीर प्रश्न, मुंबई महानगरपालिका आणि एमएमआरडीएने नालेसफाईवर कोट्यवधी रुपये केलेले वारेमाप खर्च, या कामासाठी असलेल्या कंत्राटदारांना काळ्या यादीत टाकल्यानंतरदेखील त्यांची पुनःस्थापना करणे, मुंबईत रस्ते कामांच्या सहा हजार कोटींच्या मेगा काँट्रॅक्टमध्ये अनियमितता झाल्याचे उघड होणे, स्ट्रीट फर्निचरमध्ये झालेला गैरव्यवहार, मुंबई शहरात कमी दाबाने पाणीपुरवठा होत असल्यामुळे नागरिकांना पुरेशा पाण्यापासून वंचित रहावे लागत असणे, इतर राज्यात निकृष्ट काम केलेल्या कंपनीला गोरेगाव-मुलुंड लिंक रोडचे काम दिल्याने कंत्राटदार निवड प्रक्रियेबाबत निर्माण झालेला संशय, मुंबईच्या पूर्व उपनगरातील गोवंडी, देवनार, मानखुर्द आणि चेंबूरमधील वायुप्रदुषणाने उच्चांक गाठला असणे, मुंबईतील कोस्टल रोड प्रकल्पातील बाधितांना नुकसानभरपाई देण्यात होत असलेली अक्षम्य टाळाटाळ, धारावी पुनर्विकास प्रकल्पात मोठ्या प्रमाणात भ्रष्टाचार झाल्यामुळे निर्माण झालेले असंतोषाचे वातावरण, मुंबईतील नगरसेवक निधीमध्ये मोठ्या प्रमाणावर असलेली अनियमितता, गृहनिर्माण विषयी रखडलेले विविध प्रकल्प, म्हाडा इमारती, घरदुरुस्ती मंडळाला निधी न देणे, कारशेडसाठी जागा उपलब्ध होत नसल्याने मेट्रो ६ मार्गिकेचे काम रखडले असणे, मुंबई महानगरपालिकेतील भ्रष्टाचार व अनियमिततेची प्रकरणे, पुनर्विकास प्रकल्पांची रखडलेली कामे, राज्यातील नगरपालिका, महानगरपालिका क्षेत्रातील विविध नागरी प्रश्न, राज्यातील अन्य महानगरपालिकांमध्ये प्रशासक राजवटीत खर्चात झालेली भरमसाठ वाढ, श्री छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या अरबी समुद्रातील स्मारकाच्या रखडलेल्या कामास गती देणे, राज्यातील अनेक विभागात उघड झालेले भ्रष्टाचार, प्रत्येक विभागात बदली, नियुक्ती यात होत असलेला गैरव्यवहार, मुंबईतील संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील वन विभागाच्या जागेवरील पात्र असणाऱ्या आणि न्यायालयाच्या आदेशानुसार ज्यांनी शासनाकडे ७ हजार रुपये भरलेले

आहेत अशा १२,८४९ झोपडपट्टीवासी तसेच २०११ च्या शासननिर्णयानुसार वास्तव्याचा अधिकार प्राप्त असलेल्या व सॅटेलाइट सर्व्हेनुसार वास्तव्याचा अधिकार पात्र असणाऱ्या एकूण २५ हजार घरांना संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानाच्या बाजुला असणाऱ्या जमिनी अधिगृहीत करून त्याठिकाणी कायमस्वरूपी घरे बांधून देण्याबाबत होत असलेला विलंब. तथापि याकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, त्यामुळे जनतेमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

अशासकीय कामकाज

(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

अकरा : अशासकीय विधेयके :-

(अ) पुरःस्थापनार्थ :

(शुक्रवार, दिनांक २१ जुलै, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या अशासकीय विधेयकाच्या सूचना)

- (१) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३० - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२१- श्री. संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.
- (२) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र राज्यातील बेरोजगार युवक-युवतींना बेरोजगार भत्ता विधेयक, २०२१ - श्री.प्रकाश आंबटकर, वि.स.स. यांचे.
- (३) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३४ - महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके व पुराणवस्तुशास्त्रविषयक स्थळे व अवशेष (सुधारणा) विधेयक, २०२१ - श्री. सुहास (आण्णा) कांदे, वि.स.स. यांचे.
- (४) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २ - भारतीय दंड संहिता आणि फौजदारी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२२ - श्री. संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.
- (५) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - अॅड. राहुल कुल, वि.स.स. यांचे.

- (६) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - श्री. संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.
- (७) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २५ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - अॅड. राहुल कुल, वि.स.स. यांचे.
- (८) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४० - महाराष्ट्र प्रकल्पबाधित व्यक्तींचे पुनर्वसन (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - श्री.प्राजक्त तनपुरे, वि.स.स. यांचे.
- (९) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४१ - महाराष्ट्र परदेशातील रोजगार संरक्षण विधेयक, २०२२ - डॉ.राहुल वेदप्रकाश पाटील, वि.स.स. यांचे.
- (१०) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २६ - भारतीय दंड संहिता आणि फौजदारी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२३ - श्री.पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स. यांचे
- (११) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३५ - महाराष्ट्र दुकाने व आस्थापना (नोकरीचे व सेवाशर्तीचे विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२३ - डॉ.जितेंद्र आव्हाड, वि.स.स. यांचे

(ब) विचारार्थ :

(शुक्रवार, दिनांक २४ मार्च, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या अशासकीय विधेयकाच्या सूचना)

- (१) सन २०१९ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५० - भारतीय दंड संहिता व फौजदारी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१९ - श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स. यांचे.
- (२) सन २०१९ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५१ - महाराष्ट्र धर्मांतर बंदी विधेयक, २०१९ - श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.
- (३) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९ - महाराष्ट्र दारुबंदी (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.
- (४) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १० - महाराष्ट्र चिकित्सालयीन आस्थापना (नोंदणी व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.

- (५) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - महाराष्ट्र कर्मचाऱ्यांची मातापित्याप्रती जबाबदारी आणि उत्तरदायित्व व देखभाल यासंबंधीच्या मानकांबाबत विधेयक, २०२० - श्री.अमित साटम, वि.स.स. यांचे.
- (६) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २२ - राज्यातील अल्पभूधारक शेतकऱ्यांना निवृत्तीवेतन देण्याबाबत विधेयक, २०२० - श्री.प्रकाश आंबटकर, वि.स.स. यांचे.
- (७) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २३ - महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मुलन आणि पुनर्विकास) (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.
- (८) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्र) झाडांचे संरक्षण व जतन (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री. सुनिल प्रभू, वि.स.स. यांचे.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : २७ जुलै, २०२३

जितेंद्र भोळे,
सचिव (१) (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा